

Ali ima Britanija še pravico veta nad uporabo A-bombe?

Bivši predsednik Truman pravi, da še, senator Hickenlooper trdi nasprotno.

WASHINGTON.—Bivši predsednik Truman in senator Hickenlooper, republikanec iz Iowe, sta bila v besedni bitki glede vprašanja, če ima Velika Britanija še vedno moč veta nad Zdr. državami glede uporabe atomskih bomb.

Mr. Truman je v Kansas Cityju rekel, da ima Vel. Britanija še vedno to moč.

Senator Hickenlooper pa je rekel v senatu, da to "ni točno." "Ni komentarij!" je rekel Mr. Truman, ko so ga časniki vprašali, kaj ima pripomniti na Hickenlooperjevo izjavo. Rekel je samo: "Rekordi govore!"

James C. Hagerty, predsednikov tajnik, je rekel: "Hickenlooper je v pravem."

Vsi pa soglašajo, da ni nobenega naroda, ki bi imel pravico vetirati porabo novorazvitega hidrogenskega orožja od strani Amerike.

V tej zadevi je Truman stopil na pozornico potem, ko so ga časniki vprašali, kaj ima pripomniti na Hagertyjevo izjavo, da tisti tajni dogovor o pravici vetiranja atomskega orožja sedaj ni več veljaven.

Truman je odgovoril, da je tisti dogovor še vedno veljaven. "Sicer pa ni bilo v tistem dogovoru nič misterioznega in sklenjen je bil zgolj z namenom za ohranitev svetovnega miru."

Mornar priznal umor prijateljeve žene

LEONARDTOWN, Md. — Nek 37 let stari mornar je priznal, da je s kladivom ubil neko lepo, 22 let staro ženo drugega mornarja.

Mornar, William E. Rudd je obtožen umora po prvem redu. Policiji v Washingtonu se je sam javil, češ da je brez denarja in da je izostal dlje kot mu je dovoljeval njegov dopust. Umoril je Mrs. Iono Davis iz Lexington Parka, Md. Zanimal pa je, da bi sicer storil silo ženski, ki je bila žena njegovega najboljšega prijatelja.

Priljubljenost turškega predsednika

ISTANBUL, Turčija. — Tukajšnje časopise poročajo, da je ljudska množica v Samsunu ob črnem morju, dvignila avtomobil, v katerem se je peljal turški predsednik Celal Bayar, ki je prišel tja na obisk, na svoje rame ter ga s predsednikom vred odnesla kakih 50 metrov daleč.

Zdravstveno stanje dvoglavca deteta

INDIANAPOLIS. — Dvoglavno dete, ki je zbolelo za pljučnico in se je nahajalo v tukajšnji bolnišnici od 18. marca, je že toliko okrevalo, da ga bodo starši lahko kmalu vzeli domov.

Vremenski
prerok
pravi:

Danes oblačno, vetrovno in bolj mrzlo. Ponoči deloma oblačno in mrzlo.

M'CARTHY IN MURROW V DVOBOJU

Murrow očita senatorju McCarthyju šovinistični fanatizem, McCarthy pa Murrowu komunistično sopotništvo.

NEW YORK. — Senator Joseph R. McCarthy je v torek dejal, da je Amerika namenoma in hote iz nekih misterioznih vzrokov zavlačevala polnih 18 mesecev znanstveno raziskavanje in delovanje na hidrogenski bombi. To svojo izjavo je podal v svojem odgovoru na nedavni napad, ki ga je naperil nanj Edward R. Murrow, radijski in televizijski komentator.

V splošni diskusiji o komunističnem pritisku je McCarthy dejal:

"Če bi ne bilo komunistov v naši vladi, čemu smo potemtaka zavlačevali naša raziskavanja glede hidrogenske bombe polnih 18 mesecev, čeprav so nam naše inteligenčne agencije dan za dnem dopovedovale, da Sovjeti delujejo z mrzlično naglico na razvojih te bombe? Kdo je povzročil to zavlačevanje? — Ali lojalni Amerikanci ali izdajalci?"

Dalje je McCarthy dejal, da se je Murrow že pred 20 leti ukvarjal s propagando za komunistično stvar.

V daljšem pregledu je pokazal na Rdečo Kitajsko in rekel:

"Ali je bilo teh 400 milijonov Kitajcev zavojevanih z orožjem silo Nikakor ne! Te Kitajce je izročilo v oblast njihovim suženjskim valptom šakalsko (volčje) krdelo lažnjivih komunističnih propagatorjev z Edward Murrowom vred, ki je dan za dnem kričal v svet, da so kitajski komunisti samo agrarni reformatorji in naši zavezniki, dočim kitajska republika — (Čangkajšekova), predstavlja vse, kar je zlega in hudobnega."

McCarthy je dalje rekel, da je bil Murrow — po lastnem priznanju — član teroristične organizacije International Workers of the World. — Murrow je odgovoril, da je to lažnjiva obdolžitev, ki jo je sfabriciral senator McCarthy.

Po dovršenem predvajanju filma na televiziji je zopet nastopil Murrow, ki je rekel, da v trenutku ne more odgovarjati, toda si pridržuje pravico odgovora.

Še enkrat: Ali pojdemo v drugo Korejo?

POD GORNJIM NASLOVOM smo že nekajkrat napisali nekaj misli, ker vsa znamenja kažejo, da bomo v Indokini začeli tam, kjer smo v Koreji nehali (če smo sploh nehali?). V drugem poročilu na današnji prvi strani javljamo, da je predsednik Eisenhower določil skoraj eno tretjino skupne ameriške pomoči inozemstvu — Indokini.

Kar se dogaja danes v Indokini, je bilo predvideno že ob času, ko so se pričeli pogajati za premirje v Koreji in zopet pozneje, ko je bilo premirje podpisano. Ze takrat je bilo rečeno, da bo z ustavljenjem sovražnosti v Koreji kitajskim komu-

Dolžnost svobodnih narodov je v boju proti napadalcem

Člani kongresa so si edini, da se komunistom ne sme dovoliti, da bi rogovili po mili volji, kjer koli bi se jim zljubilo.

WASHINGTON. — Senator Knowland, republikanec iz Kalifornije, je v torek dejal v senatu, da svobodni narodi ne morejo ignorirati vstopa kitajskih komunistov v indokitajsko vojno.

Senator je govoril ob času, ko se Združene države posvetujejo s šestimi prijateljskimi državami glede sprejema programa za skupno akcijo, da se reši jugovzhodna Azija pred komunistom.

Senator Jackson, demokrat iz Washingtona, je pozval predsednika, naj pride pred kongres ter ga tozadevno pouči in obvesti, "nakar bo storil kongres vse, kar je v njegovi moči, da se okrepi predsedniku roko."

"Nikakor ne smemo dovoliti, da bi Indokina padla pod katero koli oblast. Izguba Indokine bi pomenila izgubo vse južnovzhodne Azije."

Senator Kennedy, demokrat iz Mass., je izjavil, da je boj v Indokini brezupen, ako se ne prizna, da je to boj za osvoboditev indokitajskega ljudstva, ne za rešitev in nadaljnje vzdrževanje francoskega kolonializma!

Vzhodna Nemčija ne bo priznana

BONN. — Zapadni zavezniki in Zapadna Nemčija so se sporazumeli, da ne bodo priznali lutkarske vzhodnonemške komunistične vlade.

Do tega sklepa so prišli na eno ura trajajoči seji, katere se je udeležil tudi nemški kancler Adenauer.

Dosežen je bil tudi sporazum, da bo Zapadna Nemčija postala popolnoma suverena država, ko bo dokončno odobrena pogodba o Skupni evropski armadi.

Rusi so zajeli dva ameriška vojaka

HEIDELBERG, Nemčija. — Ameriški glavni stan poroča, da so Rusi v ponedeljek vdrl v ameriško zono ter ugrabili in odvedli s seboj dva ameriška vojaka, ki sta bila v službi ob meji.

Če se zgodi nesreča, vam ne more nihče pomagati, če se niste držali prometnih predpisov.

Novi grobovi

Louis Ferdinand Novak V sredo je umrl v Berea Community bolnišnici, kamor je bil prepeljan po kapi, ki ga je zadela na njegovem domu na 4197 Porter Rd. North Olmsted, O., v torek zjutraj, Louis Ferdinand Novak. Bil je doma iz Common pri Trstu. Zapušča ženo Angelo, rojeno Hocevar, mater Ivan-ko, roj. Pipon, in brata Alexandra. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 62. St. v soboto zjutraj v cerkev sv. Petra na Superior Ave. in East 17. St. Ura pogreba še ni bila določena. Pokopan bo na Calvary pokopališču.

0 delavskem položaju v Clevelandu

Brezposelnemu delavcu je sedaj težje dobiti delo. — Nadurni delovni čas v Fisher Body tovarni.

CLEVELAND. — Bureau of Unemployment Compensation poroča, da narašča število nadaljujočih se prošelj za podporo proti brezposelnosti od strani oseb, ki so brez dela teden ali več kar potrjuje staro domnevo, da je težje dobiti delo, ko je enkrat človek brez njega.

V tednu, ki se je končal preteklo soboto, se je število prošelj za nadaljevanje podpore zvišalo do 21,436; teden poprej je znašalo to število 20,783. Število novih prošelj pa je padlo od 2,875 na 2,752.

Trgovska zbornica poroča, da samo šest tovarnarjev predvideva možnost številnejših plačilnih list v aprilu, 12 tovarnarjev pa pričakuje njihovo nadaljno redukcijo.

Pri Fisher Body v Euclidu je pričela v ponedeljek večina delavcev delati po osem in pol ur na dan in bodo tekoči mesec delali tudi dve soboti, da izdelajo zvišana naročila.

Osebe v Maintenance in engineering departmentu dela sedaj po šest dni na teden, ker pravljajo vse potrebno za produkcijo novih avtomobilskih modelov za leto 1955. Ta "overtime" bo najbrž trajal do meseca maja.

NEZADOVOLJSTVO V ROMUNIJ

WASHINGTON. — Pregled, ki ga je izdelal kongresni štab, izkazuje, da je doseglo nezadovoljstvo romunskega ljudstva s komunističnim režimom "nevarne proporcije."

Toda kljub temu je malo upanja na uspeh ljudske vstaje, dokler bo stal v deželi in ob njenih mejah ruski kolos.

INDOKITAJSKA VOJNA DOBI 33 ODS. VSE POMOČI

Predsednik je določil veliko pomoč Indokini, kjer smatrajo, da bo vojna v dveh letih končana. — Pomoč Evropi je znatno okrnjena.

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower je naredil v torek novo potezo za ojačenje Indokine ter določil skoraj eno tretjino od vsote \$3,500,000,000, ki je namenjena v pomoč inozemstvu v prihodnjem letu, za pomoč indokitajski vojni.

Predsednik je okrnil pomožni sklad za Evropo v prihodnjem poslovnem letu za bilijon dolarjev, kar pomeni, da bo ta pomoč za 58 odstotkov nižja od pomoči v letošnjem letu. Program za pomoč inozemstvu, ki ga je poslal predsednik kongresu, je najnižji, odkar se je leta 1948 pričela dajati ta pomoč ter je za več kot \$1,000,000,000 nižji od programa, ki ga je odglasoval kongres lansko leto, v katerem je bila določena vsota \$4,726,000,000 za pomoč inozemstvu.

V sedanjem programu je določena vsota \$1,133,000,000 za vojaško in gospodarsko pomoč Indokini. Predvidevanje zmage v dveh letih Harold E. Stassen, administrator inozemske pomoči, je dejal, da bo Indokina dobila za \$300,000,000 orožja, \$800,000,000

za vojno podpirajoče izdatke, ostanek pa v gospodarski pomoči. Dejal je tudi, da je ta preračun postavljen na kalkulacijo, da se mora Indokina za vsako ceno držati in da bi se ondodna vojna lahko zaključila v dveh letih.

Vsega skupaj bosta dobila Daljni vzhod in pacifično okrožje \$1,768,000,000, kar je nekaj nad polovico celotne vsote, namenjene za pomoč inozemstvu. Pomoč za Evropo je okrnjena od \$2,300,000,000 na \$947,700,000.

Na globalni osnovi je predsednik zahteval skoraj \$2,000,000,000 manj za topove, tanke in drugo orožje kakor lansko leto. Letos je priporočil v te svrhe — \$1,580,000,000, lansko leto pa je ta vsota znašala \$3,180,000,000. Istočasno sta bili postavljene na listo držav, ki prejemale vojaško pomoč, Japonska in Pakistan. Večje aropriacije se bo priporočilo tudi za Španijo.

Stassen je dalje povedal, da bodo Bližnji vzhod, Afrika, Indija in Pakistan dobili \$569,100,000 skupne pomoči, Latinska Amerika pa \$47,000,000.

Od veselja ga je zadela kap

OTTAWA, Ill. — Neki slepec je umrl od kapi, ki ga je zadela ob veselju in razburjenju, ko je spet spregledal. Marcello Binachi, star 81 let, se je pred tednom dni podvrgetvema operacijama na očeh. Ko so mu po drugi operaciji odvzeli obvezo, je spregledal in zavpil: "Jaz vidim! Jaz vidim!" — se zgrudil in umrl.

ŽENO MU JE ODPELJAL

WASHINGTON. — General Milton W. Arnold je vložil tožbo proti George M. Bunkerju, tovarnarju za letala, od katerega zahteva milijon dolarjev odškodnine, češ da mu je general odpeljal ženo.

Slaboumneža pred Belo hišo

WASHINGTON. — Uradniki varnostne službe so sporočili, da sta hotela v Belo hišo dva moža z zahtevo, da hočeta govoriti s predsednikom Eisenhowerjem. Dognali sta, da sta bila oba umobolna. Odpeljali so ju v bolnico na opazovanje.

Bertram D. Wolfe o Djilasovem slučaju

Nobena totalitarna država ne more razviti prave in resnične demokracije.

NEW YORK. — Revija "The New Leader" je objavila članek Bertram D. Wolfe-a, avtorja knjige "Three Who Made a Revolution". Pisatelj trdi, da Djilasov slučaj znova uči, da nobena totalitarna stranka in režim ne more razviti prave demokracije niti v svojih lastnih vrstah, niti v državi, kateri vlada.

"Tako imamo jasen dokaz in nauk, ki je v jugoslov. prepiru najbolj očiten. To je:

Nobena politična stranka ne more razviti demokracije v svojih lastnih vrstah, niti dati kakršne koli resnične svoboščine v svojih notranjih razpravah tako dolgo, dokler je in ostane edina dovoljena stranka, ki ima monopol v državi.

Sistem ene stranke vodi, kar je sam Lenin odkril, neizogibno v monolitno strankino organizacijo, v kateri ni možnosti za svobodno izražanje misli. Ta sistem vodi v zatiranje naziranj z upravnimi sredstvi, vodi nevdružno v čistke, bodisi krvave ali pa drugačne.

Zmota ima svojo logiko prav tako kot resnica. Svoboda izživa več svobode, zatiranje izživa več zatiranja. Kadar so druge stranke odpravljene, pride na vrsto življenje v lastni, edini stranki. Tudi to zadavajo. — Stranka se prelevi. Iz živlega organizma nastane to, kar je Stalin imenoval 'iz enega kamna', 'monolitno'. Iz enega kamna so nagrobni spomeniki. Taka stranka ni nič drugega kot spomenik na grobu političnega življenja."

Bodi previden in pazljiv, pa se boš izognil marsikateri nesreči!

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

V bolnišnico—

Mrs. Uršula Zdravje, 554 E. 140 St., je bila prepeljana v Lakeside bolnišnico.

Pogreb—

Pogreb pokojne Uršule Mirtel bo krenil v soboto zjutraj ob 8.15 iz Ferfolia pogrebnega zavoda v cerkev blaženega Pija X. — Warrensville Center Rd., nato pa na Kalvarijo.

Seja—

Članice Oltarnega društva fare sv. Vida imajo nocoj po cerkveni pobožnosti mesečno sejo. Ura molitve se bo začela že ob 6.30.

Tretja obletnica—

V soboto, 10. aprila, ob 6.30 bo v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. sv. maša za pokojnega Franka Skufca v spomin tretje obletnice njegove smrti.

Seja—

Društvo Ribnica št. 12 SDZ ima v petek zvečer ob 7.30 sejo v SND na St. Clair Ave.

Pozdravi—

Iz Hot Springs, Ark., pošiljata pozdrave Mr. in Mrs. Frank in Rose Paulin. Mr. Paulin je imel do nedavno gasolinsko postajo na E. 61. St. in St. Clair Ave.

Tito obišče Grčijo in Turčijo

NEW YORK. — Jugoslovanski radio je javil in časopisje je ponovilo vest, da bo Tito uradno obiskal Grčijo in Turčijo.

Grški zunanji minister Stephanos Stephanopoulos je povedal, da je predsednik Tito sprejel povabilo, naj obišče Grčijo, z velikim zadoščenjem in veseljem. Dan obiska še ni določen, verjetno pa je, da se bo ta obisk izvršil kmalu potem, ko se bo vrnil predsednik Tito iz Ankare. Grški zunanji minister je poudaril, da bo Titov obisk mnogo prispeval k boljšim odnosom med obema državama in je zanikal, da bi se bili ti odnosi v zadnjem času ohladili.

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON. — Predsednik Eisenhower je izjavil, da so hidrogenske bombe zdaj dovolj velike za vse vojaške zahteve in da Združene države ne nameravajo preizkušati in dognati, kako velike se lahko izdelajo.

COLUMBUS, O. — Governor Lausche je odredil zaščito državne policije voznikom truckov, ki jih nadlegujejo raketirji glede razkladanja tovarov. (O zadevi smo že bolj podrobno poročali.)

WASHINGTON. — Oba, predsednik Eisenhower in državni tajnik Dulles, sta pozvala večeraj svobodne narode, naj izrazijo svojo voljo in svojo pripravljenost za rešitev strateške južnovzhodne Azije pred komunistom.

CLEVELAND. — Zgodaj davi je privrhal preko Clevelanda med grmenjem vihar, ki je polomil mnogo drogov z električno napeljavo, tako da v mnogih hišah niso imeli električne razsvetljave. Vihar, ki je divjal 70 milj na uro, je vlomil tudi mnogo oken in povzročil zvonjenje neštetihih alarmnih zvoncev, ki so instalirani v trgovinah za zaščito proti vlomom.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Henderson 1-4623 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 69 Thurs., April 8, 1954

Vse preveč strahu

Ko smo bili majhni, so nam starejši često dejali, kadar nas je bilo strah, da je ta v sredi vohal, okoli ga pa nič ni! Ko smo odrasli, nas je sicer otroški strah minil, nadomestile pa so ga razne skrbi in strah druge vrste.

Po vsem svetu in ne na zadnje v naši deželi je danes vse preveč strahu. Razstrelitve vodikovih bomb so ljudi v nekaterih deželah tako preplašile, da je skoro težko verjeti.

Starim preskušnjam: kugi, lakoti, vojni, ognju, potrebu in povodnji so se pridružile nove, ki jih sicer v litanijah ne omenjamo, ki pa prenekateremu izmed sodobnikov ne dajo spati.

O starih in novih nevarnostih, ki vzbujajo med nami strah, je govoril v ponedeljek zvečer sam predsednik Združenih držav. Hotel je pomiriti svoje rojake, pa tudi ljudi drugod po svetu, hotel je dati svobodnemu svetu poguma in več vere v samega sebe.

Prikazal nam je gospodarsko moč naše dežele, prav posebno pa poudaril duhovni temelj, iz katerega je ta moč zrasla.

"In sedaj, danes, je potreba po tej duhovni moči prav tako velika, kot je bila kdajkoli v vsej naši preteklosti!" je dejal predsednik Eisenhower.

Kot so naši predniki verovali v Stvarnika in gradili v zaupanju Nanj, tako moramo tudi mi danes, potem bodo naše skrbi daleko manjše in strah pred negotovo bodočnostjo ne bo hromil naše podjetnosti in delovne sile. Nikoli ne bi smeli pozabiti Gospodovih besedi, da nam še las ne bo padel z glave brez Njegove volje!

"Biti moramo močni v svoji udanosti in požrtvovalnosti Ameriki... njena moč je ena izmed stvari, ki jo mi in svet imenujemo neverjetno... čemu bi se potem ob vsej tej moči bali, kaj nam hoče storiti svet?" je vpraševal predsednik.

Predsednik je nato govoril o vodikovi bombi in vprašanjih, ki jih je prinesla takozvana atomska doba. Ta sama po sebi ne bi bila nevarna, če ne bi bilo komunizma, ki hoče uporabiti vsa sredstva moderne znanosti, da bi si pridobil oblast nad svetom. Komunizem nas hoče razdvojiti, vsejati med nas razredno borbo, dvigniti en narod ali en njegov del proti drugemu. Mi se moramo truditi, da bomo to njegovo namero preprečili. Biti moramo v obrambi svoje svobode složni in povezani.

Po nanizanju teh dejstev je razčlenil Eisenhower nevarnost, ki nam grozi iz Kremļa. Po njegovih besedah ljubi komunistični oblastniki moč in oblast, zato ne bodo radi tevgai vojne, v kateri bi utegnili to zgubiti. Za to imajo lepe zgledje v Mussoliniju, Hitlerju, Napoleonu in drugih zgodovinskih osebnostih. Opozoril je na nevarnost, ki jo predstavljajo za Sovjete v slučaju vojne nezadovoljni sateliti, opozoril dalje na gospodarsko šibkost Sovjetije v razmerju z Ameriko in na možnost strahotnega povračila, s katerim morajo Sovjeti računati v slučaju napada.

Nevarnost nam ne grozi samo od zunaj, ampak tudi od znotraj. Komunisti se skušajo vrniti v razne javne ustanove in organizacije ter spodkopati našo svobodo. Njihovo število sicer ni veliko, vendar moramo biti čuječi. Njihovo delovanje nadzira FBI. Ta je v zadnjih letih v tem oziru opravil odlično delo in ga bo vršil tudi v bodoče, zato naš strah v tej smeri ne sme biti pretiran, tako vsaj sodi predsednik Eisenhower.

Gotovo je, da je komunistično spodkopavanje temeljev naše družbe in države daleko manjše, če se nevarnosti za vedamo, kot če bi jo omalovaževali. Zavedati se pa moramo, da državni organi ne morejo imeti oči povsod. Dolžnost vsakega državljanja je, da pri tem sodeluje. S tem pa še dolgo ni rečeno, da naj bi v vsakem svojem sosedu iskali sumljivega človeka. Prevelik strah tudi v tem oziru ni na mestu.

Predsednik je nato govoril o naših zaveznikih, ki nam ne smejo biti le orodje, ampak pravi prijatelji. Pri postopanju z njimi moramo biti previdni in potrpežljivi. Skrbeti moramo, da ne bo eden ali drugi od njih prišel pod komunistično oblast, ker z izgubo vsakega bo svobodni svet oslavljen, med tem ko bo moč komunističnih oblastnikov narasla. Na tem mestu je predsednik omenil, da noben narod ni komunizma sprejel prostovoljno, tudi ruski ne. To je sicer znana resnica, toda zanimivo je, da se je predsedniku Združenih držav zdelo, da jo mora poudariti. Eisenhower se torej zaveda, da tudi Tito ni prišel na oblast po volji in želji jugoslovanskih narodov in da se tudi on drži le s silo.

Prenekateri Amerikanec se danes bolj boji depresije in brezposelnosti kot vojne, vodikove bombe in komunistične nevarnosti. Te stvari so mu nekam daleč, vse preveč stran od njega. Brezposelnost pa občuti takoj. Z njo sta zvezani stiska in pomanjkanje.

Predsednik nas je tolažil, da vsa stvar ni tako huda in da število brezposelnih v marcu ni preveč naraslo. Obljubil je pomoč, če bi se položaj poslabšal.

Eisenhower je imel gotovo prav, ko nas je pozival, naj

NOVINE

ZA SLOVENCE "SLOVENSKE KRAJINE" V AMERIKI

Novi punčoli

Matjaš je bil edini šofar v Bednjaji. Za Bednjajo je bilo to tudi zavsema zadosta. Vsi Bednjajčani bi lahko hodili dobro podkovani z obutvijov, štero je na novo delao i popravilao Matjaš. Ve so edni pravili, da je Matjaš za potapljalci el za kakše drugo popravilo dober, mlajši svet je pa raj kama inan šo, kda je trbelo nove punčole eli nove črevle. Matjaš je to ne nikomi zamerio. On je zato imeo zadosta dela. Posebno v zimskom časi. Poleti so pa Bednjajčani itak bosi hodili, Matjaš je pa kaj z grabljami dregao po ogradi eli pa vzeo motik pa šo okapat na njivo za hižov.

Magdici na Dolnjoj Bistrici so mati obljubili že za božič, ka do bi nove punčole za učenca. To je bilo tem ležer ar so ožem pozimi opet poslali penenze iz Čikage. Magdica je ešče te ne bila hakiiva, što de delao punčole. Njoj je zadosta bilo to, ka do za vuzem novi punčoli. Mati so pravili, ka ednok stopita v Bednjaj k Matjaši, ka ji mero zeme i ka opitata, kelko bi to koštalo. Zmate, ka trbej jako gledati, kak se trošijo penenzi. Oča v Čikagi mora žmetno delati, ka zasluži dolare i je trbej ešče nekaj na dug dati, malo so pa pri Maučecovij že na to tudi mislili, kak bi v Malakociji eli v Krošičiči ešče kakši falat zemlje kupili.

Tisto nedelo po pepelnici so mati naročili Manki, naj doma na deco pazi, ka ta njevi z Mag-

dicov šle v Blednjaj k Matjaši, ka mero zeme za nove punčole Magdici. Manka je bila najstarejša od petero dece i ljudje so si že pogučavali, ka Koštercov šef nekaj za Mankov gleda. "Vidva Lerca pa glednita, ka se neta bila," so žugali Tinči pa Vaneke. Mati i Magdica sta šle v Bednjaj kre Žižka Petra hiže. Tam je najbliže. Od Petrove hiže vdilen po dniki i si v Bednjaji. Posebno zdaj, ka je bilo vse zmizrnjeno i si po trdom hodo.

Matjaš je bil doma. — Falen bojdi Jezuš Kristuš, — so pozdravili mati i za njimi boječe tudi Magdica.

— Fala Bogi, ka sam te doma dobila, — so dostavili mati.

— Kama bi pa naj šo? Plesat? Ve je pa fanjšček mino. Zdjaj mo bole kiselj obrazov doma čepeli, dokeč nam plebanuš ne oznanijo Aleluje. Edino če me vaša Manka naprosi, ka bi bjo za pozvačina, če sta s Štefom že tak deleč...

Mati so na to ne šteli nikaj dosta čuti.

— Matjaš, ve sam te že ato ednok pri cervki naprosila. Magdici trbej nove punčole. Kakpa nemreš brezi mere. Pa sva tudi nikaj ne gučala, kelko bi to koštalo.

— Kelko koštalo? To je ne nikaj važno. Jaz imam penez kak šterc viši. Leder plačate pa podplate. Rinčeke pa klinčke imam ešče od lani, žnjore pa lahko kupite pri Lešnjeki.

(Drgoč dele)

BESEDA IZ NARODA

Slike iz stare domovine

Euclid, O. — Članom in članicam Društva Napredek št. 132 ABC sporočam, da bo prihodnja redna seja 9. aprila zvečer ob sedmih. Seja se vrši tokrat izjemno na ta dan zaradi slikovne predstave, ki se bo pričela po seji.

Naš član John Smrtnik je preteklo poletje s svojo soprogo obiskal stari kraj in posnel tam veliko lepih slik iz skoro vseh delov naše stare domovine. Slike so prav zanimive, to morem reči, ker sem jih sam že videl.

Ne bom popisoval, kaj vse te slike kažejo, reči pa morem, da bo vsakemu, ki jih ne bo videl, lahko žal. G. Smrtnik bo slike iz prijaznosti kazal zastoj za članne društva, pa tudi za druge rojake, ki bi jih želeli videti. Predstava se začne ob osmih v AJC na Recher Ave.

Na svidenje!

John Tanko, predsednik.

Čisto slovenski koncert Glasbene Matice

Cleveland, O. — Večkrat je bilo povedano, naj bi Glasbena Matica priredila koncert samo slovenskih pesmi. Želji občinstva se je ustreglo. Na nedeljskem koncertu 11. aprila boste slišali izvirno slovensko glasbo — narodno kot umetno.

Mešan zbor bo sledil naslednje: "Svatovska," uglasbil M. Tomc, "Narodna napitnica," uglasbil J. Pavčič, Vilharjev venček "Izpod Triglava," ki se bo izvajal prvič v Ameriki, "Ljubca moja, kaj si strila," v moji priredbi in Schwabovo narodno "Slanica." Moški kvartet (E. Kenik, F. Turel, F. Bradach, W. Frank) bo pa zapel "Hladna jesen," "Trije kovači" in "Urška."

bomo pogumni in naj nosimo glavo pokonci z vero v Boga in Ameriko. Če nas kaj more gotovo samo to dvoje.

Umetne pesmi: Moški trio s sopran solo bo podal Ivan Zormanovo "Nekje v Franciji," mešan zbor pa Foersterjevo "Ave Marija" iz opere "Gorenjski slavček," Vilharjevega "Mornarja," katero skladbo je za mešan zbor priredil Ivan Zorman, Schwabovo "Zlato kanglico," Adamičevo "Zaman pod oknom" in veliko skladbo "Jeftejeva pri-sega," katero je na Simon Gregorčičovo besedilo uglasbil P. H. Sattner. Ta skladba obsega pet mešanih zborov, dva moška in en ženski zbor. Vse je povezano s petjem solistov — sopran, alt, bariton in bas. "Jeftejevo prisego" so prvič izvajali v Ljubljani 9. marca 1910 leta in zopet 19. aprila istega leta ter 5. maja 1910 v Zagrebu. Vselej z velikim uspehom. Pela jo je ljubljanska Glasbena Matica, pod vodstvom Mateja Hubada, kar si štejem v čast, da je bil on tudi moj učitelj petja. Orkestracijo za omenjeno skladbo, "Zlato kanglico" in "Ave Marijo" smo dobili iz Ljubljane. Druge pesmi smo pa tukaj instrumentalno. Vse pesmi zbora bodo namreč spremljane z orkestrom.

Solisti pri "Jeftejevi prisegi" in pri drugih pesmih so (po abecednem redu): Carolyn Budan, Josephine Petrovič, Anne Saffred, Agnes Žagar, soprani; June Babbitt-Price, alt, Frank Bradach, Wencel Frank, Charles Yanchar — bariton in bas. Kadar imamo skušnje, si samo tole mislim: "Kdor bo zamudil ta koncert, mu bo žal!" Velika večina pevk in pevcev sestoji iz tu rojene mladine, ki z velikim navdušenjem poje pesem rodne slovenske zemlje. Kdor čuti le nekoliko ljubezni do slovenske glasbene kulture, naj jih pride poslušat.

Anton Šubelj.

Slovenska zveza društev Najsvetejšega Imena

Cleveland, O. — Može in fantje! Druga nedelja v mesecu je namenjena vsem društvom Najsvetejšega Imena clevelandске škofije. Preteklo nedeljo so nas po cerkvah vabili naši duhovniki naj pristopimo v Društvo Najsvetejšega Imena. Cleveland-ska župnijska zveza ima v ta namen veliko kampanjo, v kateri želi pridobiti 10,000 novih članov.

Dragi rojaki, znano vam je, da imamo tudi mi Slovenci po vseh svojih župnijah že stara društva Najsvetejšega Imena in svojo Zvezo, ki tako lepo procvita, raste in dela čast Bogu. Kako lepo se mladi fantje in moške zbirajo v vrste in mo starejši očet-je z njimi. Vsako drugo nedeljo v mesecu se družimo, res lepo je to in mi možje smo ponosni na te naše velike vrste in sam Bog nas je vesel.

Pred nekaj leti smo bili v društvih Sv. Imena včlanjeni sami možje. Danes so pa v večini naši sinovi in mi starejši se njim pridružimo. Tako je prav, naj le mladina vodi to, kar smo mi starejši začeli. Ker je društvo Najsvetejšega Imena za vsako faro velike važnosti, agitirajmo pridno sedaj, ko je kampanja v polnem teku. Naj bi bil sleherni Slovenec tudi član tega društva, ki nosi najsvetejše ime Jezus.

Naša Slovenska zveza ima pet svojih podružnic v clevelandski škofiji in čeprav vedno in v ljudno vabimo rojake v naša društva, se še vedno dobi kakšna ovca, ki je izven naše srede. Torej poj-dimo za izgubljenovo ovco in jo sedaj pripeljimo v Kristusovo stajo. Če hočemo sami sebi dobro, poslušajmo Gospodov glas, ki nas vedno vabi in kliče in ker smo mi taki slabihi, h komu naj vendar gremo kot k Tebi, Gospod.

Letos je Marijino leto in zato se je na Zvezini seji odločilo, da gremo v tem letu, to je 3., 4., 5. julija v Lemont, na slovenske ameriške Brezje. Zato bi tudi radi, da bi bili vsi, prav vsi rojaki včlanjeni v društvo Najsvetejšega Imena, vsak pri svoji fari in tako postali vojščaki Kristusovi.

Na drugo nedeljo v mesecu, to je 11. aprila, pa se vsi tisti, ki niste vpisani v društvu pridružite pri sv. maši ob 7:15 zjutraj.

Naš duhovni voditelj, sedaj častni duhovni voditelj msgr. Oman, ki je tako uspešno vodil naše društvo loziroma zvezo Najsvetejšega Imena celih 16 let njenega uspešnega delovanja, želi da bi bili res vsi združeni v Jezusovem imenu, da bi ostali zvesti Jezusu in njegovi presveti materi Mariji do svoje smrti, potem bi pa bili v nebesih združeni pri Bogu.

Ob tej priliki izrekamo svojemu duhovnemu voditelju in duš-nemu pastirju msgr. J. J. Omanu ob teži izgubi njegovega brata pokojnega dr. M. Omana naše globoko sožalje. Pokojniku pa naj sveti večna luč, ki je Kristus!

Za Zvezo Najsvetejšega Imena, Anton Meljač, zapisnikar.

Pesmi in melodije iz lepe Slovenije

Pod tem naslovom Vam vsako nedeljo od 8:30 do 9. ure zjutraj, prinaša clevelandska radijska postaja WERE — 1300, lepo in pestro slovensko oddajo. To oddajo so v mesecu marcu omogočala in podpirala sledeča podjetja:

The North American Bank, 6131 St. Clair Ave., 15619 Waterloo Rd., 3496 E. 93. St. Norwood Appliance & Furniture Co. 6202 St. Clair Ave., Tel. EN 1-3634.

Grdina Hardware Co., 6127 St. Clair Ave., Tel. UT 1-3750.

Louis Majer, trgovina s čevlji,

Kulturna Kronika

M. M.:

Leto 1953 v Kulturnem življenju domovine (Nadaljevanje)

V Kranju so našli tudi ilirske starozitnosti iz časa ok. 800 pred Kr. V zvezi z lokalnim financiranjem raziskovanj so ustanovile lokalnih muzejev in muzejskih društev v Novi Gorici, Kranju, Metliki, Novem mestu, Brežicah, Tolminu in drugod.

Živahno in vsestransko je delo Etnografskega muzeja in njegove revije. Vključuje smotni gojitvi socialne etnografije pa ta muzej ne pride do primerne stavbe, pač pa je priredil iz zaloga svojih depozev veliko razstavo na drugem kraju.

Kader umetnostnih zgodovinarjev se je lepo pomnožil, za delo te znanstvene veje pa do zadnjega ni bilo umevanja na višjem mestu. Še v letu 1953 je

6408 St. Clair Ave., Tel. EX 1-0564.

Triangle Dry Cleaning, 1136 E. 71. St., Tel. HE 2-1350.

Superior Body & Painting Co., 6605 St. Clair Ave., Tel. EN 1-1633.

Brodnik Bros. Furniture & Appliance, 16013 Waterloo Rd., Tel. IV 1-6072.

Sedmak Moving & Storage Co., 325 E. 156. St., Tel. KE 1-6580.

Louis Slapnik & Son — Cvetličarna, 6102 St. Clair Ave., Tel. HE 1-1126, 15436 Waterloo Rd., IV 6-0226.

Mitzi's Beauty Shoppe, 7208 St. Clair Ave. Tel. UT 1-1168.

Knif Insurance & Real Estate Service, 820 E. 185. St., Tel. IV 1-7540.

Mandel's Shoe Store, 6125 St. Clair Ave., Tel. EX 1-3850.

St. Clair Hardware, 7014 St. Clair Ave., Tel. UT 1-0926.

Lou Meliska Pontiac Inc., 6603 Brookpark Rd., Tel. ON 1-5060.

Taucher's Meat Market, 491 E. 260. St., Tel. RE 1-9566.

Northeast Appliance & Furniture Co., 22530 Lake Shore Blvd., Tel. RE 1-2303.

Bled Co., 6731 St. Clair Ave., Tel. EX 1-8787.

Za oglase, voščila in vsa ostala pojasnila glede tega programa, se obrnite na:

Mervar Music Mart, 6919 St. Clair Ave., Tel. EN 1-3628.

Vsem našim rojakom navedena podjetja toplo priporočamo. Upoštevajte jih pri Vaših nakupih in ob priliki Vašega obiska, se jim zahvalite, da omogočajo ta radijski program.

Radoslav Menart, Prospect 1-4861.

Pet let kiha

V Los Angelesu živi neki možak, ki kiha že pet let brez prenehanja, odkar je bil 1948 leta operiran na slepiču. Od tedaj je izgubil 60 funtov od svoje teže, in danes ima le še 71 funtov. Obiskal je že več kot 200 zdravnikov — specialistov. Več tisoč bolnikov iz vsega sveta, ki so болоvali za isto boleznijo, pa mu pošilja svoje nasvete. Kljub temu pa ubogi mladenič, ki je 28 let star, kiha skoraj vsako sekundo.

Muzikaličen maček

Bogoslav Djokić iz Niša ima mačko, ki zelo rada posluša glasbo. Kakor hitro vključijo radio, se takoj dvigne in sede na radio ter ostane tam dokler igra. Medtem ko radio igra, maček ne je in ne pije. Ko pa radio ugase, maček takoj odide na svoj prestop ob peči.

sva republiška podpora za varstvo spomenikov zadostovala kvečjemu za prekritje strehe ene enostanovanjske hiše. Spomeniški urad, ki ima visokodoneč naziv s podnazivi, vodi E. Turnher. Le z izrednimi prispevki (navadno lokalnih faktorjev) so se zavarovali ostanki ptujske minoritske cerkve, Kostanjevice, Gracarjevega turna, Otočca, Robbov in polhovgrajski vodnjak, semeniški portal in romanska Madona iz Krakovega ter slike na Ptujski gori. Dolenske gradove, ki so postali "žrtve narodnoosvobodilne borbe", bi bilo — tako pravi poročilo — deloma še mogoče popraviti, če bi se z delom pričelo vsaj od l. 1948; zdaj je prepo-zno. Razpada tudi bizeljski grad. Zbornik za umetnostno zgodovino je izšel l. 1953 šele drugič po prevratu. Glavni razpravi sta posvečeni Ivani Kobilci (S. Trdina in Lj. Menšec) in Leopoldu Layerju (Anica Ceve); tako smo zdaj le dobili znanstveno monografijo o slikarju Brezjanske Marije.

Ljubljanski muzeji — devet jih je — so imeli v l. 1952 skupno 45,000 obiskovalcev in prav toliko sta jih imeli Narodna in Moderna galerija. Visoka številka!

Zgodovinarji so se izkocabali iz raziskovanj "narodne osvobodilne borbe" in prepustili to področje Frančku Sajetu. Izšel je nov zvezek Biografskega leksikona, ki ga omenjam na tem mestu, ker je produkt prizadevanj vseh zgodovinskih vej. Trikrat na leto izide Kronika, revija z nekoliko širšim področjem, kot Ob priliki 60. letnice ptujskega muzeja so slovenski zgodovinarji zborovali v Ptuj in sestavili Ptujski zbornik z nizom razprav.

Vrsto muzikoloških člankov je objavil v Novem svetu in Naši sodobnosti L. M. Škerjanc: O ljudski in vrhunski glasbi, Razmišljanja o glasbeni umetnosti, Apologia musicae artis. — Dr. Dragotin Cvetko je napisal monografijo o Gallusu in Davorinu Jenku. Prvo je založila angleška slavistična revija The Slavonic Review pod naslovom "Jacobus Gallus Carniolus and his music," drugo pa Srpska akademija nauka. Cvetko raziskuje sedaj barok v slovenski glasbi. Prvi znani sad teh prizadevanj je odkritje večjih sklad Cojzovega sodobnika Janeza Krstnika Novaka: "Kranjskih občutkov" na besedilo deželnega glavarja Alojzija Canala in glasbe k Linhartovemu Matičku.

V literarni vedi je režim že občutljiv in občuten. Subvencionirane založbe izdajajo razne prevode kot Lukacsovo Razprave in eseje o realizmu. Pod uredništvom Franceta Koblarja je prišla na svetlo prva knjiga Stritarjevega zbranega dela — Kot edina država izven železne zaves — če smemo tako reči — prireja Jugoslavija vsako leto univerzitetne tečaje za inozemske slaviste. Prvi tak tečaj se je vršil pred 4. leti na Bledu; zdaj si jih je dokončno prisvojil Zagreb, vendar so l. 1953 predavali tudi 4. Slovenci. Lektorji jugoslovanskih jezikov na tujih univerzah so vsi iz srbsko-hrvatskega jezikovnega področja, od katerih menda nihče ne obvlada slovenščine. — Prof. Stanko Janž je dokončal nad 500 strani obsegajoči "Pregled zgodovine slovenske književnosti, ki naj služi kot priročnik profesorjem in dijakom višjih razredov srednjih šol. Tvarino je razdelil na sledeča poglavja: 1.) Doba fevdalizma (do srede 19. stoletja), 2.) Doba kapitalizma in imperalizma (do l. 1941), 3.) Obdobje narodnoosvobodilne borbe in 4.) Doba graditve socializma. Napovedana je ustanovitev Prešernove akademije, katere namen bo znanstveno proučevanje Prešerna ter širjenje njegovega dela in slovesa.

O B Z O R

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Issued Every
Thursday
for the Yugoslavs
in Wisconsin

Tedenska priloga
za Slovence v
Wisconsinu

LOKALNE VESTI

Pri nas smo sedaj ne v znamenju spomladi, ampak v znamenju sodnikov. Volili bomo namreč. V več predelih mesta hoče imeti nove sodnike. Za nekatere sedeže se tepata kar po dva kandidata. Zanimivo jih je opazovati, kako se potegujejo za svoja mesta. Vsak je najbolj spodoben, najbolj primeren. Porabijo res vsa sredstva, da se ljudem predstavijo. To je sicer prav, da jih ljudje poznajo, potem vsaj vejo, koga volijo. Škoda je le, da ljudem ni dostikrat dana najboljša izbira. Vzrok je dostikrat v tem, ker se ljudje ne poslužujejo svoje pravice, ki ne imajo kot svobodni državljani, pravico namreč voliti. To je prednost in pravico, ki bi jo moral vsak porabiti in ne zmgati z ramami čes, kaj me briga. Potem pa seveda pridejo na površje ljudje, ki ne spadajo na mesto, ki ga zasedajo. Če je potem kaj narobe, so ljudje sami krivi, ker ne uporabijo pravice voliti, da bi dobili zares moč, ki spadajo na mesta, od katerih zavisi splošni blagor ljudstva. Najbolj neumno pri vsej volilni borbi se mi zdi to, da vsakdo toliko obljube izpolniti. Obljubljeni obljube v gradove v oblakih nima smisla, ker se ne morejo izpolniti. Obljube uresničiti. Kar bi moral vsak kandidat storiti je, zastaviti svoje moči za to, da ljudstvo ne trpi škode in pa da zanje stori, kar more.

Zadnjič so nam pokazali na televizijski strahote atomskega orožja. Kaj bi se zgodilo, če bi padla atomska bomba na eno izmed velikih ameriških mest. Res je to nekaj strašnega. Nekateri otroci so bili tako prestrašeni, da še spati niso mogli. Tudi odrasle je zagrabilo pri srcu. Ob tem se je videla potreba po citenih obrambi. Pojavila so se pa tudi nova vprašanja, ki jih bo treba še rešiti. Eno od teh je, kdo ima pravico ukazati, da se ljudstvo izvzeli iz ogroženih predelov in da jih župan drugega mesta mora sprejeti. Na primer.

Župan mesta Milwaukee bi ukazal, da se ljudje izselijo, župan mesta West Allis bi jih pa ne hotel sprejeti, kdo ima v tem slučaju pravico ukazati županu mesta West Allis, da jih mora sprejeti. Drugo vprašanje je, kdo je obvezan na civilno obrambo in ali ima župan ali kdorkoli je za cilj pri svoji dobrodelni zbirki.

Vedno bolj se množijo tatvine po mestu pa tudi v naši neposredni bližini. Več ljudi je sedaj nezaposlenih, pa mislijo, da si bodo pomagali na ta način, da bodo drugim jemali. Saj je teško, če ni zaslužka ali to ni način pomagati samemu sebi. Kam pa pridemo, če bi vsak sam sebi pravico delal in se okoriščal na ta neposten način s premoženjem in prav tako težko prisluženim denarjem drugega. Pred nekaj dnevi se je izvršil tak napak na nekega gostilničarja. K sreči sta bila tam dva Slovence, ki sta pomagala napadalca prijeti in ga razorožiti. Eden Mr. Malkovich je bil celo zaboden malo z nožem in je moral iskati pomoči na rešilni postaji, drugi pa je bil malo potolčen in so ga tudi hitro obvezali. Napadalca je pa policija prišla in odpeljala. Res bi človek že kmalu ne bil varen ne po dnevi ne ponoči.

V našem mestu je zelo delavna in tudi močno razširjena Vincencijeva konferenca. Posebno sedaj, ko pritiska nezaposlenost, je zelo delavna. Toliko dobre ga stori, da se človek, kar čudi, le kje dobiva vsa sredstva, da more vsem prepotrebim vsaj malo pomagati. Vsi člani so sedaj zelo zaposleni, da pomagajo doseči svoto 400.000, ki si jo je postavila milwauška nadškofija kot cilj pri svoji dobrodelni zbirki.

Plesna skupina iz župnije Sv. Janeza je nastopila na televizijski v nedeljo, 4. aprila. Na ste jih videli te naše postavne fante in dekleta. Človek jih je bil zares vesel. Nastop je bil dobro pripravljen in Slovenci smo zopet zabeležili velik uspeh ne samo pri napredku mesta ampak tudi v očeh drugih. Še me je mikalo, da bi zavriskal z njimi, ko sem jih slišal vrisati in videl, kako so se zavrteli. Saj bi tudi poskočil z njimi, pa mi moje stare kosti ne dajo več. Sicer je pa dobra volja tudi nekaj!

Javna tajnost je, da društvo "Triglav" prireja igro. Na vsak način se hočejo postaviti. Čisto na tihem se pripravljajo, da nas presenetijo z igro "Razvalina življenja." Hočejo dati čisto nekaj slovenskega. Ker ni majhna stvar spraviti na oder tako reč, kot je razvalina življenja je potrebno, da mi to njihovo dobro voljo vpoštevamo s tem, da pridemo in si ogledamo igro in se z njimi porazveselimo nekaj uric. Danes že redko kaj takega vidimo. Redke stvari pa bolj radi vidimo. Zato ne zamudite prilike. Na vstopnicah, ki jih imajo na razpolago že nekaj časa, pravi, da bo 25. aprila ob 4. popoldne. Po igri bo prosta zabava

s prigrizkom in plesom. Torej vsega dovolj za vesela srca. Zato le vkup in že sedaj kupi vstopnico. Še o pirih govori. Saj res, saj je to komaj en teden po Veliki noči. Še boljše. Bomo pa še malo velikonočno zraven praznovali. Če kdo misli, da me poseka pri sekanju pirhov, naj kar tja pride in se poiskusi z menoj. Vam rečem, me ne bo lahko. Igra, in vsa zabava bo v novi dvorani sv. Janeza na 1028 So. 9th St. Torej na svidenje! Ne pozabi!

V nedeljo jutraj je bil tak živ zav pred cerkvijo sv. Janeza, da sem mislil, da se bo najmanj pol mesta zbudilo. Na vse zgodaj jutraj so naše ženske rogovile. Sicer pravijo, da ni dobro žensk srečati jutraj, pa kaj ko nisem mogel drugače. Ženske so čakale na bus, da jih popelja v La Salle na kegljaško tekmo. Seveda so hotele še prej malo pomoliti, da bo več žegna. To je prav. Nisem še zvedel, kako je bilo. Upam, da so dobile. Jaz vsaj v dobri veri živim. Resnica bo še tako prebrida, če so izgubile. Predno so se odpeljale, so naprosile še domačega duhovnika, naj jim da blagoslov za srečno pot. Lepa navada! Spominja skoraj na stare čase, ko so naši predniki, predno so odhajali kam, napravili na tleh znamenje sv. križa in rekli: v ime nu božjem.

Rad bi vam še kaj napisal, pa me že nadlegujejo, da moram oddati. Ker ne vidim rad, da mi kdo za hrbtom stoji, ko pišem, še manj me pa veseli, da me kdo priganja, zato pa še prihodnjič kaj.

— Povprečen odrasel človek spi na dan pol galona ali okroglo dva litra vode.

Nova lestva

Cleveland, O. — Dva rojaka sta prijavila patentnemu uradu novo lestvo nenavadne oblike in izvanrednih lastnosti. Lestvo imenujeta izumitelja "Lestva-stopnice," angleško Stair-ladder, ker se po njej hodi, kakor po stopnicah. Nič ni treba kolen upogibati izven lestve, še manj seveda telo, da bi s tem človek spravil v nevarnost svoje ravnotežje. S takim izogibanjem kolen in telesa prične namreč vsaka lestva nihati, pa se človek na njej ne počuti več varen.

Kar je še bolj zanimivo, je to, da se giblje človek po tej lestvi mnogo hitreje, točno rabi samo polovico toliko časa za gor in dol, kakor pri navadni lestvi. Pri vsem tem je nova lestva mnogo stabilnejša, ne bo se šibila tudi pri veliki višini in delo na njej bo mnogo lažje, ker daje več prostora delavcu, več opore za telo in boljše varnost za hojo gor in dol.

Kakor pri mnogo novih stvarih, ideja naših izumiteljev preseca strokovne ljudi vsled svoje izredne enostavnosti. Tudi vojaški krogi so izjavili svoje zanimanje. Produkcija bi bila za podjetne domače ljudi iz lesne obrti dobičkanosna ker ni konkurence vsled prijavljenega patenta, ki bo gotovo izdan, ker so ameriški strokovni ljudje izrazili mnenje, da je ta lestva resnična novost, kakršne dosedaj ni bilo.

L. Č.

Vesli iz Slovenije

Gradbene stroje bodo izdelovali doma

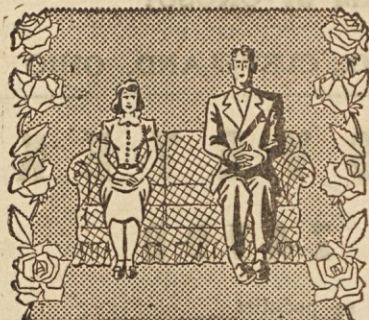
V Jugoslaviji je precejšnje pomanjkanje strokovnega delavstva in pa seveda tudi dobrih strojev. Tako je razumljivo, da vzame vsaka gradnja daleko več časa kot povprečno drugod. O

Pri nas dobite za VELIKONOČNE PRAZNIKE

čisto sveže bele velika (large) jajca po 58c doz. Velika zaloga doma soljenega in prekajenega mesa, šunk, želodce, plečeta, in izvrstne domače suhe klobase, koški po 40c funt

Se uljudno priporoča
OGRINC'S MARKET

6414 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

If you're shy.
tell her with
Flowers
from

CENTA
slovenska cvetličarna

CVETLICE ZA VSE PRILIKE
STANLEY IN JULIE CENTA,
lastnika

1551 Hayden Ave.

Phone: GL 1-6876

Res.: GL 1-1539

tem vprašanju so razpravljali v ljudski skupščini v Ljubljani. Neki inženir je navajal, da porabijo v Jugoslaviji za vrtnanje enega metra predora povprečno en dan, med tem ko zgrade drugod v Evropi povprečno 15 metrov, v Ameriki pa celo 30 metrov predora iste veličine. Vzrok tako počasnemu delu je kot omenjeno pomanjkanje strokovnega delavstva in strojev. Gradbeni stroji so zelo dragi, Jugoslavija je popolnoma navezana na njihov uvoz iz tujine. Sedaj so začeli premišljevat, kako bi bilo mogoče te stroje izdelovati doma.

Slovenija trguje tudi z Japonsko

Koncem februarja se je mudila v Ljubljani japonska trgovska delegacija ter se razgovarjala z zastopniki raznih podjetij o možnostih poglobitve trgovskih stikov med obema deželama.

Ženske dobljo delo

Iščemo žensko

Iščemo žensko, da bi bila tvarišica naši materi. Kličite HE 1-2867. (69)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Radi odhoda v Florido prodamo hišo na East Park Dr., severno od Blvd. 6-sobna Colonial, dvojna garaža, zabavna soba, kuhinja obita s ploščami, kopalnica, stranišče zdolet.—Kličite lastnika jutraj ali zvečer IV 1-3139. (70)

Naprodaj

6-sobna zidana angleška Colonial hiša v izvrstnem stanju, blizu E. 185th St. in trgovin. Kličite KE 1-2718. (69)

Stanovanje in hrana

Družina brez otrok vzame na stanovanje in hrano dva možka. Lepe sobe, mirna okolica, blizu busa. Vprašajte do 8 zv. na 17901 Dillewood Rd. (70)

NAPRODAJ

na South Lake Shore Blvd., v fari Holy Cross, zelo privlačen pet in pol sobni brick veneer bungalow. Ena spalnica, pršna kopel in umivalnica na 1. nadstropju, 2 spalnice, kopalnica na 2. nadstropju. Dvojna garaža in dovoz. Se lahko TAKOJ VSELITE. ZAMENJAV MOŽNA.

Za podrobnosti vprašajte:
KOVAC REALTY
960 E. 185 St. KE-1-5030 (70)

Naprodaj

Hiša za 2 družini po 4 in 4 sob. Na E. 72 St., v dobrem stanju. Zmerna cena. Vprašajte se v uredništvu. —(69)

Stanovanje išče

Mirna slovenska družina išče 5 neopremljenih sob v okolici sv. Vida. Ima dobra priporočila. Kličite UT 1-5450. —(69)

Soba se odda

Snažna opremljena soba se odda pri mirnih ljudeh za samskega moža. Kličite do 6. ure zvečer EN 1-2647. (70)

Stanovanje se odda

Tri neopremljene sobe se odda odraslim, zgoraj, nič kopalnice. Na E. 61 St., blizu St. Clair. Kličite BR 1-0655 od 1. do 3. ure pop. (73)

Re-Nu Auto Body Co.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje.

Welding.

JOHN J. POZNIK in SIN

GLENNVILLE 1-3630

982 East 152nd Street

MAX'S AUTO BODY SHOP

MAX ZELODEC, lastnik

1109 E. 61 St.

Tel.: UTah 1-3040

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

VAS MUČI REVMAATIZEM? Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.

MANDEL DRUG

SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.

KE 1-0034

Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland.

Naprodaj 32 kosov jedilne posode—\$1.49 in več

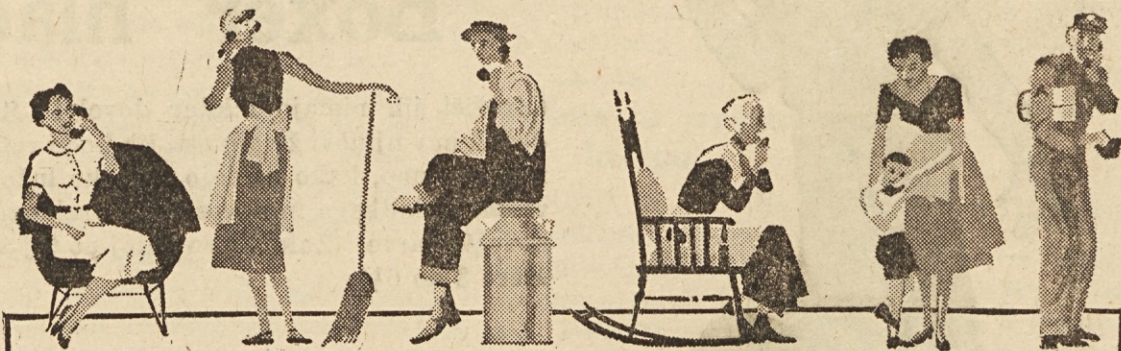
Nabožni krožniki—posebna

cena 89c, reg. \$1.75.

G & S China

6216 Superior Ave.

(apr. 6, 8, 9)

Reduced Excise Taxes Cut Your Cost of Telephone Service

Federal excise tax
on Long Distance

REDUCED

from 25% to 10%

Federal excise tax
on Local service

REDUCED

from 15% to 10%

The recent reductions in federal excise taxes, voted by Congress, mean substantial savings for telephone users.

Instead of paying a 25% federal excise tax on Long Distance calls, you now pay 10%. On Local telephone service, your tax is now 10% instead of 15%.

The reductions are of direct benefit to all telephone users. For your telephone bill is lowered by the entire difference between the old and the new tax. The Wisconsin Telephone Company does not keep a penny of it.

The tax cuts apply to all telephone service billed to you on or after April 1.

The new, lower tax rates make telephone service an even bigger bargain.

WISCONSIN TELEPHONE COMPANY

Working always to serve Wisconsin better

IMENIK

SLOVENSkih IN SLOVENCEM
NAKLONJENIH TRGOVSKIH
PODJETIJ IN OBRATNIKOV
V MILWAUKEE

RIFFLE'S FAMILY SHOE STORE, 629
W. National Ave.—Tel.: EV 3-5490.

FAY DRUG CO., Pharmacy, 738 So.
5th St., tel.: OR 2-2156.

GLOJEK F. A., Attorney, 6120 West
National Ave., tel. SPring 4-3414;
Res.: 5400 W. Hayes Ave., tel.: MI-
5-1728.

SANITARY SODA WATER CO., 1430
So. 69th St., tel.: GRenfield 6-3620.

CANADA DRY BOTTLING CO., Inc.,
(Soda and Spring Water), 232 W.
Bruce St.; tel. MA 8-1152.

UTY LIQUOR DISTR., (Frank Ko-
she, Prop.), 1235 So. 41st St.—Tel.:
MI 5-2660. (Fine Villa Wines.)

GOOD HOPE CEMETERY

S. 43rd and W. Cold Spring Rd.
Milwaukee, Wis.

Za cene grobiščem in vse druge
informacije pokličite:

Mitchell 5-8478

Avtobusna postrežba vsako sredo
in nedeljo popoldne od Pilgrims
Rest pokopališča

Emil Ludwig:

NAPOLEON

ZGODOVINSKI ROMAN

MORJE

"Človek mora zopet poginiti! . . . Ker pa vse na svetu poteka naravno, mu demoni neprestano nastavlajo tu; tako je naposled propadel tudi Napoleon!"

Goethe.

I

Stari boj v Napoleonovi duši med fantazijo in številko je dozorel do odločitve; ta bitka v njegovi notranjosti je hkratu odločila o oblasti nad svetom.

Zakaj prav zdaj je dosegla krivulja njegovega življenja višek: opira se na sorodstvo s Habsburžani, zaradi katerega je žrtvoval navado in prijateljstvo svoje družice, knepi ga pogled na pravega naslednika, s katerim se je njegova pustolovska dinastija zasidrala; gospod je nad svemj zarotami in mojster vseh strank;—zdaj je pot pred njim prvič zopet takšno svobodna kakor pred enajstimi leti, ko mu je bitka pri Marengu zamčila mir, ki ga je potreboval za notranjo izgraditev države. Anglija je sicer nepremagana, ali Rusija se zdi prijateljska; Španija sicer ni ukročena, ali Evropa je od Reggia do Hammerfesta v zavezništvu z njim, to se pravi, odvisna od njega. Zadnjič v življenju lahko ukrene veliko odločitev.

Če bi bil samo računar, bi se moral njegov račun zadovoljiti s tem cesarstvom Karla Velikega, in združene evropske države pod vodstvom Francije, bi mu morale nadomestiti sanje o svetovnem cesarstvu, in če je bil fantazist, bi stremel za Aleksandrom h Gangesu in Anglija bi mu bila samo realistična pretveza za prodiranje v Indijo. Ali bil je oboje hkratu in zaradi tega je bil v nevarnosti, da bo samega sebe postavil na laž. Zakaj računar je prezrl nad vse realen faktor, ki se pa ne da izraziti v številkah: razpoloženja neuniformiranih ljudi v Španiji in tudi v Nemčiji vojskovodja ni mogel vpoštevati v svojih računih, v katerih je računal samo z vojnimi zbori in topovi; izviralo pa je njegove fantastične moči.

Tako vzdržujeta v teh odločilnih letih po naslednikovem rojstvu in pred prihodno vojaško odločitvijo obe njegovi osnovni moči kolebajoče ravnovesje in njem in vse je odvisno samo od razpoloženj, ki bodo vodila njegove sklepe. Ali mu bo domišljija svareče pokazala nevarnosti razsrjenih narodov in ga bo njegova računaska umetnost opozorila na nevarnosti daljnih milj? Kaj če na oba voda priklupi napačni tok? Tedaj bo izbruhnil požar.

Napoleon čuti, da dozoreva. Kot tretja stvar, ki se boči nad onima dvema silama, raste v njem čustvo usode in besede se oglašajo v njem, ki jih prej ni poznal ali ki so se doslej redko dvignile do oblike in zavesti: "Čutim, kako me nekaj žene proti smrti, ki ga ne poznam. Kadar ga bom dosegel, bo zadostoval atom, da me bo strmoglavil. Dotlej pa ne bodo vse človeške moči opravile nič zoper mene. Moji dnevi so šteti."

Šteti so resnično. In v teh preroških besedah že vrši slutnja o koncu, ne da bi mu bila znana pot do njega. Šele sedaj, na poti do tragedije se zatemi

jasnost njegove notranjosti: pohod zoper Rusijo imenuje sam, čeprav v drugem smislu, "peto dejanje", zvoki iz mladosti se mu oglašajo v novih harmonijah. "Vse sem izčrpal", je dejal v tridesetem letu ob Nilu. Zdaj ko jih ima 43, pravi v državem svetu: "Vse to bo trajalo toliko časa kot jaz. Ko bom mrtev, bo morda moj sin srečen, če bo imel 40.000 frankov rente."

Ali hkratu se stopnjuje tudi njegova strast! Odkar se je preroški bistrovidnosti njegovega genija zdelo vse izčrpano, od egiptskih časov je ostal Aleksandrov pohod njegov religiozni smoter. Zdaj ima prvič na razpolago sredstva, s katerimi bi se dal izvesti, in zdaj naj uniči svoje sanje s številkami, ki ne vladajo sveta nič močnejše nega sanje? Ko mu kancelar vošči novo leto, mu pravi, kakor da je nenadoma ves pomlajen: "Moral bi postati moder, če bi hotel, da bi mi lahko še tridesetkrat voščil."

Napoleon ni nikoli dosegel modrosti, ali ostal je umen. Ker škoduje njegova trgovinska vojna lastni deželi, prekrši svoje prepovedi in dovoli uvažati nekatere sirovine in barve iz Anglije, ker so deloma neobhodno potrebne, deloma pa ker so važne za pariški luksuz. Toda za ta dovoljenja se kmalu v nobeni deželi nihče več ne meni in tihotapci prodajajo v Severnem in Vzhodnem morju za visoke cene tudi kolonijalno blago, zaradi katerega je cesar prepovedal vse uvažanje iz Anglije. Kaj? Da bi tihotapci goljufali najbolj premetenega Evropeca? Pa jim že rajši sam prevzame kupčijo in naloži na vse kolonijalno blago, ki ga njegovi ljudje najdejo v Evropi, 50 % carine, katero pospravi on sam. In ker hkratu povsod sežiga angleško volneno blago, ustvari

za tisoče brez nevtalcev za dovoljenje, da smejo pristajati v blokiranih pristaniščih, visoke dajatve. Zaradi tega proglašajo Pariz vsako nevtralnno ladjo, ki po tem angleškem odloku pristane v Londonu ali na Malti, za zaplenjeno. Nato odredi London, naj njegovo blago pristaja v Evropi pod krivimi zastavami. Pariz pa zopet odredi, da naj se v Sredozemskem morju nadzirajo vse nevtralne ladje. Amerika prepove svojim državljanom vsako trgovino in za nekaj časa vsak promet z Evropo, cesar pa jim obljubi vsake vrste svoboščin, če ne bi več pristajali v Angliji: do takih paradoksov vodi to omejevanje pomorske trgovine, s katerim hoče Francija izsiliti svobodo morij.

Napoleonovo upanje se dviga. Angleški funt je vreden samo še sedemnajst frankov, angleške banke propadajo, v parlamentu je opozicija zoper nadaljevanje vojne. Vendar Anglija odkloni njegove mirovne predloge. Vzrok in hkratu posledica angleške trdovratnosti tičita v španskemu uporu.

Se vedno stoji četrta milijona Francozov in vazalov v tej deželi in ne morejo pregnati iz nje 30.000 Wellingtonovih Angležev. Francoze obstreljujejo iz tisoč skritih položajev guerrilske tolpe, ki jih vodijo ali častniki ali menihi. Cesarjev spor s papežem podpira menihi in dočim se francoski otroci na severnem pobočju Pirenejev uče, da sedaj Napoleon namestu Boga na svojem prestolu, se uče otroci na južnem pobočju gorovja, da ima hudičevo naravo in da storiš Bogu zelo dopadljivo dejanje, še umoriš Francoza.

V tako fanatični deželi, kjer malodane sploh ni več rednih čet, ki bi jih bilo treba premagati, se mora generalom vojevanje upreti. Napoleonovi generali pa so celo nesložni. Zdaj pošlje Masseno proti Portugalski, hkratu odvzame kralju Josepu štiri province. Ko ta zahteva, naj prekliče odlok, razglasi cesar, da se je brat odrekel tem deželam, da vsakemu generalu upravlja po eno provinco in nad vse postavi maršala. Tako brutalno in tako kasno uvede naposled rimski

sistem gubernatorjev, kajti nad svojimi rodbinskimi kronami se je razočaral in je vrhu tega razočaral tudi svoje brate. Strahoviti boji, ki so zaradi lakote in bolezni le še strašnejši, potisnejo Masseno nazaj; cesar je ves iz sebe in ga odpokliče.

Cesar ni zaposlen na nobenem drugem bojišču. Ali ne bo vzel zdaj sam stvari v roke? Maršali, častniki zlasti pa vojaki ga pričakujejo. On se tega zaveda in vendar ne pride. Ali se boji atentatov fanatičnega naroda? Zarot v domovini, kakor tedaj, ko je taboril v Astorgi? Ali naj se še enkrat zakopje v ta južni kot, zdaj, ko gre za vse? Mar mu je

Španija! Tedaj izbere svoje vojne tovariše; Marmona pošlje, ta naj opravi s Španci.

Tudi drugi kraljevski brat o nemore brez krivde. Najprej mu je odvzel Nizozemsko, kar je je na levem bregu Rena. Ostala Nizozemska mu je morala plačevati za uvažanje v Francijo carino. Zlasti pa je razdražil ta trgovski in pomorski narod s svojo strogotostjo nasproti angleški trgovini. Od obeh bratov je pričakoval, da se bosta v svojih deželah borila zoper nacionalne težnje. S tem je nekako podcenjeval moč narodnih čustev, kakor čast zdaj, ko gre za vse? Mar mu je

je bi lažje premagala gubernatorja, ki bi se bila povzpela do svoje oblasti, nega kralja, ki nosita težo zgodovinskih kron. Ko Louis ne more več prenašati cesarjevega jerobstva, se doreče prestolu v korist svojemu mlajšemu sinu in v temi

(Dalje prihodnjič)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

GLASBENA MATICA

vabi na

KONCERT

v nedeljo 11. aprila

ob 4. uri pop.

V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU
NA ST. CLAIR AVE.

Na programu bo kantata

"JEFTJEVA PRISEGA"

IN DRUGE SLOVENSKE
NARODNE PESMI

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.

• SE NE ŠALIMO . . . ves denar naložen pri nas do 12. aprila zasluži naš velikodušni dobiček od 1. aprila. To pomeni 12 dodatnih dni dobička za vas. Torej ne odlašajte hraniti nič več . . . začnite SEDAJ . . . ko dobite VEČ kot je vaš denar vreden.

HRANILNE VLOGE SO ZAVAROVANE
DO \$10,0002 1/2% tekoče obresti na hranilnih 2 1/2%
vlogah

ST. CLAIR Savings-Loan Co.
813 E. 185th St. IV 1-7800
6235 ST. CLAIR HE 1-5670

MI DAJEMO IN ZAMENJAMO EAGLE ZNAMKE

ODPRTO OD 10. ZJUTRAJ DO 5:30 ZVEČER

THE MAY CO.'S BASEMENT

Otroške običajno po 79c pralne

"Boxer" hlačke

2 za
\$1

Otročiči jih nimajo nikdar dovolj! S spomladjo v deželi in v njihovi živahnosti jih bodo rabili več (spomnite se samo, kako zaidejo v vsako lužo)! Lepa razvrstitev gladkega in novostnega pralnega blaga. Najnovejše barve. Založite se sedaj po tej zelo nizki ceni. Mere 3 do 6 1/2.

Otroške 69c do \$1

POLO SRAJCE

2 za \$1

59c vsaka ali

Barvno progaste in vzorčaste. Tudi s kratkimi rokavi. Za dečke in deklice. Mere 3 do 6.

Sprejemamo pismena in telefonska naročila—
Kličite CHerry 1-3000The May Co.'s Basement
Oddelek za otroška oblačila

Deške 2.98 Sanforizirane izredno močne denim

zahodnega kroja Dungarees

Hrapave in trpežne! Te dungarees običajnega zahodnega kroja so tiste, ki si jih želijo! Težke 11-unč . . . belo mešan denim . . . trpežne . . . sanforizirane, da se lepše priliježijo. Zipper, 2 sprednja in 2 zadnja žepa ter žep za uro. Spodaj zavihki. Mere 6 do 16.

Sprejemamo pismena in telefonska naročila—Kličite CHerry 1-3000
The May Co.'s Basement—Deški oblačilni oddelek

2 za \$5

Veselite se!

VEČ VŽITKA S TEM
PRISTNIM 51 OKUSU!

THE PILSENER BREWING CO., CLEVELAND, OHIO

MARY A. SVETEK POGREBNI ZAVOD

Lično opremljeni pogrebni zavod, kjer se počutite kot doma.

Ne ozirajte se na to za kolikšno vsoto naročite pogreb—mi smo na uslugo z vso natančnostjo in skrbjo. Nihče ne računamo dodatno za rabo naših lično opremljenih pogrebnih prostorov, ki so bili pred nedavnim popolnoma preurejeni in modernizirani.

PRESKRBITO DOSTOJEN POGREB Z VSO
POSLOGO ZA \$165.00 IN NAPREJ

(Oskrbito za prevoz trupla sem ali izven mesta)

478 East 152nd St. KE 1-3177

Ambulančna posługa na razpolago podnevi
in ponoči

Dramatično društvo "Naša Zvezda"

vabi na

člansko zabavo -

ZA ČLANE IN PRIJATELJE

11. APRILA — začetek ob 4. uri pop.
V AMERICAN JUGOSLAV CENTER
Recher Ave., Euclid, Ohio

Za dobro postrežbo jamči odbor.

igrajo John Ludwig Trio
Vstop prost